

Državni izpitni center

M 2 4 2 1 0 3 1 3

JESENSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA

==== Izpitna pola 1 ====

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Petek, 23. avgust 2024

SPLOŠNA MATURA

Moderirana različica

IZPITNA POLA 1***1. Razpravljalni esej**

A) Vsebina (do 30 točk)

Specifikacijska tabela za ocenjevanje vsebine

Ime testa	Šolski esej, razpravljalni	
Čas	SM 2024	
Tema	Ujeti ali svobodni?	
Naslov	Kdo ali/in kaj v dramah zares obvladuje književne osebe?	
Navodila	VOLODJA: /.../ A ti sploh veš, kdo se zdaj tule in zdaj s tabo pogovarja? A ti sploh veš, kdo je to Volodja? <i>Simon odkima.</i> VOLODJA: A ne veš? Boš že še zvedel. Drugače pa sedi tu pred teboj. Volodja sedi tu in ti dela čast, ker tu sedi in je tvojo župo. <i>Zgrabi žlico, tokrat za ročaj in z njo žuga Simonu.</i> In zapomni si: nad Volodjo je samo še upravnik, dohtar. Ampak, dragi moj, on pride na vizito, pogleda – <i>Potegne si kožo pod očesom.</i> –, reče m-m, ja-ja in gre naprej. Potem pa je spet Volodja. Si si zapomnil? (D. Jančar: <i>Veliki briljantni valček</i>) VERA: /.../ Kaj pa včasih, ko smo morale še krave pomolst pred šihom?! Dons pride gospod direktor in zato mora bit vse tip top. Na mesta, pozor, akcija! <i>Delavke zlagajo in pospravljajo po skladišču. Pride poslovodkinja Grebovič.</i> EVELIN: Khm, Greba. SUZI: Greba. VERA: Greba? (<i>Zagleda poslovodkinjo.</i>) O, dobro jutro, gospa Grebovič, kako ste? (T. Mislej: <i>Naše skladišče</i>) Predstavite odnose med osebami iz dram <i>Veliki briljantni valček</i> in <i>Naše skladišče</i>, ki nastopajo ali so omenjene v obeh odlomkih. Primerjajte, kako je v dramah prikazana oblast oziroma oblastnik. Pojasnite, kateri dogodek ste v vsaki od dram doživeli kot najmočnejši izraz želje dramskih oseb po svobodi. Presodite, kateri prikaz oblasti v dramah lahko prepričljiveje povežete s sodobnim svetom.	
A predstavitev odnosov med dramskimi osebami iz odlomkov <i>I. taksonomska stopnja</i>	Kandidat predstavi odnose. <u>Struktura:</u> nizanje trditev, naštevalno pomensko razmerje. <u>Način razvijanja teme:</u> opisovanje.	do 8 točk
B primerjava, kako je v dramah prikazana oblast oziroma oblastnik <i>II. taksonomska stopnja</i>	Kandidat primerja, kako je v dramah prikazana oblast oziroma oblastnik. <u>Struktura primerjave:</u> uvodna trditev/teza – 2 do 3 členi primerjave (podobnosti/razlike) – sinteza/sklep. <u>Način razvijanja teme:</u> razlaganje z utemeljevanjem.	do 8 točk

* Merila za celostno ocenjevanje gl. v *Predmetnem izpitnem katalogu za splošno matura – Slovenščina* (Ljubljana 2022) na straneh 10 in 11.

C pojasnilo, katera dogodka iz dram je kandidat doživel kot najmočnejši izraz želje dramskih oseb po svobodi <i>II in III. taksonomska stopnja</i>	Kandidat navede, katera dogodka iz dram je doživel kot najmočnejši izraz želje dramskih oseb po svobodi, in svojo izbiro utemelji. <u>Struktura:</u> trditev – utemeljitev trditve. <u>Način razvijanja teme:</u> utemeljevanje.	do 8 točk
Č opredelitev, kateri prikaz oblasti v dramah lahko kandidat prepričljiveje poveže s sodobnim svetom <i>III. taksonomska stopnja</i>	Kandidat presodi, kateri prikaz oblasti v dramah lahko prepričljiveje poveže s sodobnim svetom. <u>Struktura:</u> trditev – utemeljitev trditve. <u>Način razvijanja teme:</u> utemeljevanje.	do 6 točk

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

A Predstaviti odnose med osebami iz dram <i>Veliki briljantni valček</i> in <i>Naše skladišče</i> , ki nastopajo ali so omenjene v obeh odlomkih (8), npr.:	
<u>Simon, Volodja in doktor:</u> – bolničar Volodja je do pacienta Simona neprofesionalen, saj ga pogosto ponižuje in provocira ter ne spoštuje njegove zasebnosti; do njega je nasilen, saj mu odreže nogo; Simon je do njega najprej vljuden, zadržan in previden, njegovi brutalnosti se skuša zoperstaviti najprej z argumenti, nato z vsaj delnim oziroma navideznim sodelovanjem, vendar je zaradi svojega popolnoma podrejenega položaja neuspešen; – doktor in bolničar Volodja sta sicer navzven v jasnem hierarhičnem položaju nad- in podrejenega, vendar se izkaže, da je doktor brez prave moči, saj ga zviti Volodja dobro pozna in izkorišča njegove neizživete ambicije in strah, da na koncu tudi formalno zavlada v zavodu; – pacient Simon si od doktorja sprva obeta več profesionalnosti kot od Volodje, vendar kmalu spozna, da je vse prizadevanje, da ne bi postal žrtev njegove izrojene ambicije, zaman; doktorja Simonovo realno stanje ne zanima in ni dovzeten za njegove argumente; <u>delavke (Vera, Evelin in Suzi), poslovodkinja Grebovič in direktor:</u> – odnose med direktorjem, poslovodkinjo in delavkami določa položaj, ki ga osebe v podjetju zasedajo: podjetje, ki ga predstavlja direktor, z vse večjimi storilnostnimi zahtevami pritiska na zaposlene, poslovodkinja Grebovič v strahu za svoj položaj delavke nadzoruje in jih priganja k delu celo med malico, zapove jim na primer, kako naj se obnašajo ob morebitnem novinarjevem obisku; med skladiščnimi delavkami je poslovodkinja osovražena, v njeni odsotnosti jo opravljajo in zanjo uporabljajo slabšalni vzdevek; ko govorijo z njo, pa s hlinjeno prijaznostjo izražajo svojo podrejenost; delavke se direktorja bojijo, a on jih na obisku zares niti ne opazi, do njih skoraj ne pokaže odnosa; – hierarhičnost opazimo tudi med skladiščnimi delavkami, saj Vera kot vodja izmene druge priganja k delu in je do njih ukazovalna, sicer pa so odnosi med njimi kljub občasnemu zbadanju in generacijskim razlikam dokaj sproščeni, solidarni in kolegialni, zlasti kadar jim grozi pritisk nadrejenih ali se razkrije kaka njihova resnična stiska; še največ napetosti je med Vero in Evelin, saj najmlajša delavka upa, da bo lahko izpodrinila Vero kot vodjo izmene, največ zbadanja pa lahko opazimo med Evelin in Suzi.	– do 8 točk: predstavitev odnosov z več lastnostmi, ki so utemeljene; – do 4 točke: predstavitev odnosov brez utemeljitev;

B Primerjati, kako je v dramah prikazana oblast oziroma oblastnik (8), npr.: možni členi primerjave: moč nad posamezniki in vpliv nanje, nosilec oblasti, razvidnost razmerij moči, namen in vzvodi oblasti ipd.: – <u>moč nad posamezniki in vpliv nanje</u>: v <i>Velikem briljantnem valčku</i> ima inštitucija, ki ima značilnosti psihiatrične zdravstvene ustanove in zapora ter katere vodenje do konca drame popolnoma prevzame patološki Volodja, nad posameznikom popolno oblast, ne le nad pacienti, ki jih muči in duševno pohablja, ampak tudi nad drugimi (izvedenca za metafore, doktor); vsi so na koncu brez osebne svobode, prisiljeni v bivanje znotraj inštitucije in v zapovedano obnašanje (ples); gre za prikaz totalitarne oblasti v njeni najstrašnejši različici; v nasprotju s tem v <i>Našem skladišču</i> korporacija, katere del je skladišče, posameznike obvladuje zaradi njihove potrebe po zaslužku in strahu pred izgubo službe; s svojimi storilnostnimi zahtevami čedalje bolj brutalno krši njihovo pravico do prostega časa in zasebnosti, pa tudi njihov miselni svet postaja vse bolj omejen le na službo; v svojem bistvu tudi kapitalistični sistem hoče podreditve posameznika, predvsem njegovega razmišljanja in navad, čeprav z manj neposredne prisile; – <u>pravi nosilec oblasti in formalna hierarhična razmerja</u>: zavod Svoboda osvobaja se na začetku zdi kot običajna zdravstvena institucija z zdravnikom in bolničarji, potem pa oblast samovoljno prevzame bolničar Volodja; podoben model, da si <u>več družbene moči</u> želijo nižje postavljeni delavci, najdemo tudi v <i>Našem skladišču</i>, saj si Evelin želi vodjo izmene Vero izpodriniti, vendar vse ostane le pri želji; stereotipna ukazovalnost do podrejenih in prilizovanje nadrejenim se pokažeta tudi pri poslovodkinji Grebovič, medtem ko direktor deluje le še kot neosebna figura na vrhu stabilnega sistema, ki predstavlja oblast; – <u>razvidnost in stabilnost razmerij moči</u>: v <i>Našem skladišču</i> so razmerja moči razvidna, stabilna in hierarhično urejena, v <i>Velikem briljantnem valčku</i> pa pride do obrata, saj oblast prevzame bolničar Volodja; – <u>namen in vzvodi oblasti</u>: v obeh delih je namen oblasti, da <u>vzpostavi in vzdržuje sistem</u>, ki jo ohranja; <i>Naše skladišče</i> tako obvladuje posameznike s tem, da jih na podlagi njihovih strahov, potreb in koristi z bolj ali manj zavestnim pristajanjem na to oblikuje predvsem v ubogljive delavce; v nasprotju s tem se Volodjeva oblast v <i>Velikem briljantnem valčku</i> vzdržuje z duševnim in s telesnim nasiljem, njen namen pa je Volodjeva neomejena moč, patološka, zločinska in prignana do absurdnosti; <u>zbujanje tekmovalnosti</u>, <u>strahu in nezaupanja</u> med podrejenimi je v obeh primerih pomemben vzvod za vzdrževanje sistema.	– do 8 točk: primerjava, ki vsebuje dva poglobljeno razložena člena; – do 4 točke: primerjava z le enim poglobljeno razloženim členom ali kompleksna predstavitev;
C Pojasniti, katera dogodka iz dram je kandidat doživel kot najmočnejši izraz želje dramskih oseb po svobodi (4 + 4), npr.: – v <i>Velikem briljantnem valčku</i> so dogodki, ki izražajo <u>željo dramskih oseb po svobodi oz. dostojanstvu</u>, lahko: Simonov protest ob poniževanju Dobermana, pogovor in zaupen odnos med Simonom in Ljubico, zatekanje v umetnost, vero in sanjarjenje, upiranje posegu, poskus upora, preobrazba v Drohojowskega, Ljubičino uničevanje slik ...; kandidat lahko piše tudi o zadnjem prizoru s Chopinom, če umetnost razume kot osvoboditev; – v <i>Našem skladišču</i> so dogodki, s katerimi se dramske osebe <u>vsaj simbolno upirajo kapitalističnemu sistemu</u>, lahko: pogovori o željah in zasebnem življenju, zatekanje v literarni svet (Maria), sanjarjenje o medijski slavi (Evelin) in lastni cvetličarni (Suzi); pogovor o stavki, zavrnitev sodelovanja v oddaji <i>Naši časi</i>, malica s kupcem v	– do 8 točk: prepričljivo pojasnilo za oba dogodka; – do 4 točke: navedba dogodkov s skopim pojasnilom;

službenem času, odhod na stranišče med delom (Evelin), govori in nastopi »talentov« v skladišču ...	
Č Presoditi, kateri prikaz oblasti v dramah lahko kandidat prepričljiveje poveže s sodobnim svetom (6), npr.:	
možnih je več odgovorov, kandidat lahko <u>prepričljivost prikaza oblasti</u> v dramah v povezavi s <u>sodobnim svetom</u> presoja glede na lastnosti oblastnikov, metode vzdrževanja moči (pritiski nadrejenih, različne oblike nasilja, mobing, medijske manipulacije ...), absolutnost oblasti ipd.: – Menim, da Veliki briljantni valček z razvojem Volodjevega lika prepričljivo pokaže, kako je v želji po neomejeni oblasti nekaj patološkega in skrajno destruktivnega, zato ni naključje, da se ob pomanjkanju varoval, ki bi onemogočala absolutno oblast, na vrh lestvice povzpnejo prav taki liki. Žal to velja tudi za realno življenje, saj se v družbah, ki ne poznajo delitve oblasti ali v njih demokracija obstaja le na papirju, zgodi, da ... – Prikaz nasilja v Velikem briljantnem valčku je sicer skrajno strašljiv in brutalen, zato se sprva zdi, da delo ne govori o sodobnem svetu. Ker pa gre v Jančarjevi drami za prepričljivo dosleden prikaz mehanizma oblasti, ki se vzpostavlja in vzdržuje z nasiljem, nas odnosi v zavodu lahko spomnijo na mobing, ustrahovanje in preganjanje, kar vse lahko doživljamo tudi v sodobnem svetu ... – Če primerjam prikaz oblasti v delih s sodobnostjo, se mi zdi prepričljiveje prikazana oblast v Našem skladišču. Ljudje v meni znanem svetu namreč ne doživljamo tako drastičnega nasilja, kot je predstavljeno v Velikem briljantnem valčku, zato se mi njegov prikaz zdi pretiran. V nasprotju s tem pa so »mehke metode« v Našem skladišču, zaradi katerih še opazimo ne, kdaj smo postali »kuhane žabe«, pravzaprav zelo podobne prijemom oblastnih sistemov v sodobnem svetu ... – Oba prikaza oblasti se mi v primerjavi s sodobnostjo zdita enako prepričljiva. Izpostavljata namreč bistveno, in to je podrejenost in brezizhodno ujetost posameznika v dobro utrjenem sistemu, kar je še kako prisotno ... – Nobeden od obeh prikazov oblasti se mi ne zdi zares prepričljiv, v primerjavi s sodobnostjo sta vsak po svoje pretirana. Inštitucij, kakršna je Svoboda osvobaja, v sodobnem civiliziranem svetu ni več, zato me je pretiravanje pri prikazu osnovne ideje zmotilo. Prav tako menim, da sodobni človek večinoma ni tako zelo vpet v potrošništvo, da ne bi zmozel prekiniti začaranega kroga ...	– do 6 točk: opredelitev do prepričljivosti prikaza oblasti v dramah v povezavi s sodobnostjo, poglobljena utemeljitev; – do 3 točke: opredelitev do prepričljivosti prikaza oblasti v dramah v povezavi s sodobnostjo, skromna utemeljitev.

B) Jezik (do 20 točk)

Število besed	Jezik. p.	Besedišče in slog povedi	Zgradba
najmanj 600	do 8	do 6	do 6

Navedena merila za ocenjevanje veljajo samo za besedila v predpisanem obsegu.

Če pri Vsebini ali Jeziku kandidat ne doseže nobene točke, se celotna naloga oceni z 0 točkami.

2. Razlagalni/interpretativni esej

A) Vsebina (do 30 točk)

Specifikacijska tabela za ocenjevanje vsebine

Ime testa	Šolski esej, interpretativni/razlagalni	
Čas	SM 2024	
Tema	Ujeti ali svobodni?	
Naslov	Tjaša Mislej: Naše skladišče (odlomek)	
Navodila	Pojasnite, kakšno vlogo ima odlomek v dramskem dogajanju oziroma zgodbi in kakšno v notranji zgradbi drame. Predstavite Bigija na osnovi njegovih replik in pojasnite, ali je v odlomku prikazan komično, tragično ali kako drugače. Na podlagi odlomka in celotne drame utemeljite, zakaj je Bigi za delavke pomemben. Presodite, ali je lik Bigija pomemben tudi za sporočilnost drame. Ali se vam zdi Bigi po svojem odnosu do dela in do osebne svobode podoben mladim današnjega časa?	
A pojasniti vlogo odlomka v dramskem dogajanju oziroma zgodbi in v notranji zgradbi drame <i>I. in II. taksonomska stopnja</i>	Kandidat pojasni vlogo odlomka v dramskem dogajanju oziroma zgodbi in v notranji zgradbi drame, tako da navaja trditve, s katerimi dokazuje poznavanje in razumevanje besedila. <u>Struktura:</u> trditev – utemeljitev trditve, vzročno-posledično pomensko razmerje in nizanje trditve, časovno pomensko razmerje. <u>Način razvijanja teme:</u> razlaganje in pripovedovanje.	do 6 točk
	Kandidat predstavi Bigija na osnovi njegovih replik, tako da izhaja iz poznavanja in razumevanja odlomka. <u>Struktura:</u> nizanje trditve, naštevno pomensko razmerje. <u>Način razvijanja teme:</u> opisovanje.	do 6 točk
pojasniti, ali je Bigi v odlomku prikazan komično, tragično ali kako drugače <i>II. in III. taksonomska stopnja</i>	Kandidat pojasni, ali je Bigi prikazan komično, tragično ali kako drugače, tako da navaja trditve, s katerimi dokazuje razumevanje besedila in izrazi osebni odziv. <u>Struktura:</u> trditev – utemeljitev trditve. <u>Način razvijanja teme:</u> razlaganje.	do 4 točke
C na podlagi odlomka in celotne drame utemeljiti, zakaj je Bigi za delavke pomemben <i>II. taksonomska stopnja</i>	Kandidat ob upoštevanju celotne drame utemelji, zakaj je Bigi za delavke pomemben, tako da navaja trditve, jih utemeljuje in izrazi osebni odziv. <u>Struktura:</u> trditev – utemeljitev trditve. <u>Način razvijanja teme:</u> razlaganje, utemeljevanje.	do 4 točke
presoditi, ali je lik Bigija pomemben tudi za sporočilnost drame <i>II., III. taksonomska stopnja</i>	Kandidat presodi, ali je lik Bigija pomemben tudi za sporočilnost drame, pri čemer presojo utemeljuje z vsebinskimi prvinami in osebnim mnenjem. <u>Struktura:</u> trditev – utemeljitev trditve. <u>Način razvijanja teme:</u> razlaganje, utemeljevanje.	do 6 točk

Č opredeliti se, ali je Bigi po svojem odnosu do dela in do osebne svobode podoben mladim današnjega časa <i>III. taksonomska stopnja</i>	Kandidat se opredeli, ali je Bigi po svojem odnosu do dela in do osebne svobode podoben mladim današnjega časa, pri čemer izraža svoje osebno mnenje, povezano s sodobnim časom in prostorom, osebnimi izkušnjami, vsebino prebranega dela ipd. <u>Struktura</u>: trditve – utemeljitev trditve. <u>Način razvijanja teme</u>: utemeljevanje.	do 4 točke
---	---	-------------------

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

A Pojasniti, kakšno vlogo ima odlomek v dramskem dogajanju oziroma zgodbi in kakšno v notranji zgradbi drame (6), npr.:	kandidat pojasni, kakšno vlogo ima odlomek v dramskem dogajanju oziroma zgodbi in kakšno v notranji zgradbi drame, pri čemer izhaja iz poznavanja in razumevanja vsebine ter zgradbe, npr.: – <i>vloga odlomka v dramskem dogajanju oziroma zgodbi</i>: odlomek (sodi v prizor z naslovom Večerna roba in) je za dramsko dogajanje oziroma zgodbo pomemben; prihod šoferja Bigija namreč podaljša delovni dan skladiščnic, ki zvečer zaključujejo delovnik in se veselijo počitka pred TV, a ker je večerno robo treba razložiti, se počitek odmakne; Bigi delavke pred odhodom vpraša, ali imajo kaj reklamacij; Evelin se spomni na škatlo z avokadom, v kateri je kupčevo truplo, ter Bigiju predlaga, naj škatlo odpelje; delavke se tako znebijo trupla, ki so ga morale skriti, kar je eden ključnih dogodkov v dramskem dogajanju, saj delavke tako rešijo velik problem; – <i>vloga odlomka v notranji zgradbi drame</i>: odlomek predstavlja <u>razplet</u>, saj Bigi nevede odpelje kupčevo truplo, s čimer skladiščnice razbremenijo skrbi, kako naj se trupla znebijo; odlomek je <u>paralelen prizoru z začetka drame</u> (Pride roba), v katerem Bigi prvič pripelje robo – odlomek tako nakazuje <u>cikličnost dogajanja</u>, saj se delo skladiščnic in Bigija pravzaprav nikoli ne zaključijo.	– do 6 točk: pojasnilo, ki vključuje tako vlogo odlomka v dramskem dogajanju oziroma zgodbi kot v notranji zgradbi celotne drame; – do 3 točke: le povzetek odlomka ali le pojasnilo vloge odlomka v dramski zgradbi;
B Predstaviti Bigija na osnovi njegovih replik in pojasniti, ali je Bigi v odlomku prikazan komično, tragično ali kako drugače (6 + 4), npr.:	B1 kandidat predstavi Bigija na osnovi njegovih replik, tako da izhaja iz poznavanja in razumevanja odlomka, npr.: – Bigi izhaja iz <u>družine šoferjev</u> in je v hipermegamarketu zaposlen kot <u>voznik dobavnega tovornjaka</u>; očeta spoštuje oziroma se ga morda malce boji; po prvem delovnem dnevu ugotovi, da opravlja predvsem fizično delo v skladišču, zato je <u>razočaran, utrujen in naveličan</u> in bi rad hitro odšel; to kažejo tudi kratke povedi v replikah na začetku odlomka in ponovitve (dvakrat npr. ponovi poved »Se opravičujem, a lahko en podpis dobim?«); v svojem daljšem monologu izraža <u>nezadovoljstvo</u> z delom, saj je enolično, težaško in ves čas nadzorovano; je tudi <u>razumski</u>, kar izrazi v ugotovitvi, da si ni vredno uničiti življenja z garanjem; <u>jezen</u> je na šefa, ki ga obremenjuje s prekomernim delom in ga draži, da takega tempa dela ne bo zdržal; Bigi se <u>v sebi upira krivicam</u> in se sprašuje o smiselnosti takega dela (»Ne mislim tega prenašat. Zakaj bi pustu tle zadnje atome energije?«); v čustveni vznemirjenosti in jezi je tudi <u>vulgaren</u>, vulgarizme uporablja skorajda kot mašila v svojem govoru; z rabo pogovornih besed (»fizikala«, »familija«, »majster«, »furanje« ...) izraža <u>pripadnost mlajši generaciji, preprostost in morda neizobraženost</u>;	– do 6 točk: predstavitev Bigija s ponazoritvami, ki vključujejo tudi način Bigijevega govora; – do 3 točke: predstavitev Bigija brez ponazoritev ali splošna predstavitev, ki ni vezana na odlomek;

B2 kandidat pojasni, ali je Bigi prikazan komično, tragično ali kako drugače, npr.: – Bigi je prikazan malce <u>komično</u>, celo <u>karikirano in tipizirano</u>, kar se kaže v odnosu delavk do njega in v njegovem odzivu (situacijska in besedna komika); komičnost vzbuja tudi Bigijev dramski govor, poln pogovornih in vulgarnih besed, pa tudi zaključni prizor, ko Bigi odnese zaboj s kupčevim truplom, deluje komično/farsično; – čeprav je Bigijeva bivanjska situacija težka, pa Bigi <u>ni prikazan tragično</u>, saj ni izjemna oseba, ki bi v prizadevanju za višje cilje prišla v konflikt z nasprotnimi silami in bi bila zaradi svojih prizadevanj pripravljena tudi propasti; je povprečen in tipičen posameznik, ujet v krivičen kapitalistični sistem, zaradi česar se bralcu malo zasmili, vendar ob njem ne doživi pretresenosti in katarze; – Bigi je prikazan <u>groteskno/tragikomično</u>, saj njegov lik združuje tako elemente komičnosti (z dramskim govorom, v odnosu skladiščnic do njega in njegovem odzivu ...) kot tragičnosti oz. resnosti (podobno kot skladiščnice je v težkem in krivičnem bivanjskem položaju, kar zbuja sočutje); na koncu odlomka se znajde v nenavadni, grozljivo-smešni situaciji, ki je ne pozna in na katero ne more vplivati; delavke mu namreč »podtaknejo« škatlo z avokadom, v kateri je tudi kupčevo truplo, in škatlo zaradi njene nenavadne teže skupaj odvedejo iz skladišča; Bigi je v tej situaciji prikazan groteskno tudi zato, ker odvede škatlo, ne da bi poznal njeno vsebino, s čimer bralčeva občutja o absurdnosti življenjskih situacij še stopnjuje.	– do 4 točke: poglobljeno pojasnilo, ki vključuje tudi ustrezno terminologijo; – do 2 točki: posplošeno pojasnilo, ki temelji na obnavljanju;
C Na podlagi odlomka in celotne drame utemeljiti, zakaj je Bigi za delavke pomemben, in presoditi, ali je lik Bigija pomemben tudi za sporočilnost drame (4 + 6), npr.:	
C1 kandidat ob upoštevanju celotne drame utemelji, zakaj je Bigi za delavke pomemben, tako da navaja trditve, jih utemeljuje in izrazi osebni odziv, npr.: – Bigi je za delavke pomemben; z njim se srečajo dvakrat – zjutraj, ko prvič pripelje robo, in zvečer, ko dostavi večerno pošiljko; obakrat ga sprejmejo prijazno, in čeprav imajo z njim le bežen stik, o njem vse, razen Marie, sanjarijo, saj v Bigiju <u>vidijo moško figuro</u>, kakršno v življenju pogrešajo; Evelin si želi, da bi bil njen »tip«, in ga odkrito vabi »za škatle«, Suzi, ki jo je mož zapustil, o Bigiju sanjari kot o možu, Vera pa si želi, da bi imela takega sina; vse tri delavke torej v svojem življenju pogrešajo moški lik, zato je Bigi, četudi le kot oseba, o kateri sanjarijo, zanje pomemben; – Bigi podobno kot skladiščnice doživlja usodo izkoriščanih delavcev; čeprav je na tem delovnem mestu šele en dan, ugotovi, da je delo utrujajoče in enolično ter da ne bo imel prostega časa, zato je razočaran, kot so nad svojim položajem razočarane delavke; skladiščnice Bigija doživljajo kot <u>človeka s podobno življenjsko usodo</u>, zato je zanje pomemben in jim je blizu; – Bigi je za delavke pomemben tudi zato, ker je iz skladišča <u>odnesel škatlo s kupčevim truplom</u> in jih tako nevede rešil iz skoraj brezizhodne situacije; C2 kandidat presodi, ali je lik Bigija pomemben tudi za sporočilnost drame, pri čemer presojo utemeljuje z vsebinskimi prvinami in osebnim mnenjem, npr.: – Bigi je sicer stranska oseba, a je za sporočilnost drame pomemben; eno od glavnih sporočil drame je namreč <u>kritika brezobzirnega kapitalizma</u>, v katerem ljudje kot Bigi v pehanju za preživetje izgubljajo svobodo in dostojanstvo; prek likov malega človeka (Bigija in skladiščnic), ki jih sistem grobo izkorišča, je to sporočilo najrazvidnejše; – ob liku Bigija se postavlja tudi vprašanje o <u>brezperspektivni in negotovi prihodnosti mladih</u>, ki so v krivičnem sistemu kljub svoji delavnosti in odgovornosti potisnjeni v brezizhodno situacijo;	– do 4 točke: utemeljitev, ki vključuje več argumentov; – do 2 točki: skopa utemeljitev ali zgolj povzetek dogajanja; – do 6 točk: presoja s poglobljeno utemeljitvijo; – do 3 točke: klišejska presoja;

– odlomek prek motiva kupčevega trupla, ki ga odnese Bigi, sporoča tudi, da postajajo <u>odnosi med ljudmi vse bolj nehumani in odtujeni, posameznik pa je nehote in nevede postavljen v absurdne situacije</u>; – kandidat lahko zavzame tudi stališče, da Bigi nima posebnega pomena za sporočilnost drame, vendar mora trditve, ki izhajajo iz poznavanja drame, prepričljivo utemeljiti.	
Č Opredeliti se, ali je Bigi po svojem odnosu do dela in do osebne svobode podoben mladim današnjega časa (4), npr.:	
kandidat se opredeli, ali je Bigi po svojem odnosu do dela in do osebne svobode podoben mladim današnjega časa, pri čemer izraža svoje osebno mnenje, povezano s sodobnim časom in prostorom, z osebnimi izkušnjami, vsebino prebranega dela ipd., npr.: – <i>Menim, da je Bigi po svojem odnosu do dela in do osebne svobode podoben sodobnim mladim. Tudi oni se tako kot Bigi zavedajo, da je za osamosvojitve od staršev in samostojno življenje zaposlitev nujna, za kar so pripravljeni odgovorno in veliko delati, vendar jim slabo plačano, monotono in težko fizično delo ne prinaša zadovoljstva in osebnega razvoja. Čeprav jim veliko pomenita osebna svoboda in prosti čas, vztrajajo v delovnem razmerju, ki od njih zahteva popolno ujetost v kapitalistični sistem ...</i> – <i>Menim, da Bigi po svojem odnosu do dela in do osebne svobode ni podoben sodobnim mladim, saj so ti precej ambicioznejši in dejavnejši kot Bigi. Večini mladih veliko pomeni izobrazba, zato dolgo študirajo in so še po tridesetem letu odvisni od staršev. Fizičnega dela ne cenijo in praviloma najdejo zaposlitev, ki jim omogoča tudi čas zase ...</i>	– do 4 točke: prepričljiva opredelitev, ki vključuje več argumentov; – do 2 točki: skopa in klišejska opredelitev.

B) Jezik (do 20 točk)

Število besed	Jezik. p.	Besedišče in slog povedi	Zgradba
najmanj 600	do 8	do 6	do 6

Navedena merila za ocenjevanje veljajo samo za besedila v predpisanem obsegu.

Če pri *Vsebini* ali *Jeziku* kandidat ne doseže nobene točke, se celotna naloga oceni z 0 točkami.

Opozorilo!

- Ocenjevanje nalog z **manj kot 600 besedami**:

a) *vsebina*: točke so dodane po točkovniku,

b) *jezik*: število možnih točk za jezikovno pravilnost, besedišče in slog povedi ter zgradbo se ustrezno zniža, in sicer:

Število besed	Jezik. p.	Besedišče in slog povedi	Zgradba
599–450	do 6	do 4	do 6
449–300	do 4	do 4	do 4
pod 300	do 2	do 2	do 2